

**DRUGI DODATNI PROTOKOL
UZ EVROPSKU KONVENCIJU O MEĐUSOBNOM PRUŽANJU PRAVNE
POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA
(Strazbur, 8. novembar 2001)**

Države članice Vijeća Evrope, potpisnice ovog protokola; s obzirom na njihove obaveze iz Statuta Vijeća Evrope; u želji da daju veći dopirnos zaštiti ljudskih prava, da podrže vladavinu prava i demokratski razvoj društva; smatrujući da je cjelishodno da u tom cilju jačaju njihovu posebnu i zajedničku sposobnost da se odupru kriminalu; u želji da poboljšaju i dopune u nekim aspektima Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, koja je potpisana u Strazburu 20. aprila 1959. godine (u daljem tekstu: Konvencija), kao i Dodatni protokol uz Konvenciju, sačinjen u Strazburu 1.marta 1978. godine; uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, sačinjenu u Rimu 4. novembra 1950. godine, kao i Konvenciju o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka, sačinjenu u Strazburu 28. januara 1981. godine;

dogovorile su se o slijedećem:

Dio I

Član 1.

Djelokrug primjene

Zamjenjuje se član 1. Konvencije slijedećim odredbama:

«1. Strane ugovornice se obavezuju da, prema odredbama ove Konvencije, pružaju jedna drugoj najbržu i najširu moguću pravnu pomoć u svakom postupku, koji se odnosi na krivična djela, čije krivično gonjenje u trenutku kada je zatražena pomoć spada u nadležnost sudskih organa strane molilje.

2. Ova Konvencija se ne primjenjuje na provođenje odluka o hapšenju i izvršenju presuda, niti na vojna krivična djela, koja ne predstavljaju obična krivična djela.

3. Pravna pomoć se može također pružiti i u postupcima koji su pokrenuti pred administrativnim organima u pogledu krivičnih djela, koja su kažnjiva prema nacionalnom zakonodavstvu strane molilje ili zamoljene strane, zbog toga što predstavljaju kršenje zakonskih odredbi, u slučajevima kada odluka može dovesti do pokretanja postupka pred sudom koji je posebno nadležan u krivičnim predmetima.

4. Pravna pomoć neće se odbiti samo na osnovu toga što se odnosi na djela za koja se pravno lice može smatrati odgovornim u zemlji molilji».

Član 2.

Prisustvo organa strane molilje

Član 4 Konvencije je dopunjeno slijedećim tekstrom, s tim da prvobitni član 4 Konvencije čini stav 1. a odredbe u daljem tekstu stav 2:

«2. Zahtjev za prisustvo takvih organa ili zainteresiranih lica ne treba odbijati, ukoliko bi takvo prisustvo vjerovatno doprinijelo udovoljavanju zahtjeva za pravnom pomoći i to na način koji više odgovara potrebama zemlje molilje, te bi se na osnovu toga izbjegla potreba za podnošenjem dodatnih zahtjeva za pružanje pravne pomoći».

Član 3.

Privremeni transfer lica lišenih slobode na teritoriju zemlje molilje

Član 11. Konvencije zamjenjuje se slijedećim odredbama:

«1. Lice lišeno slobode, čije se lično pojavljivanje radi svjedočenja, osim kada se tom licu sudi, traži od strane države molilje, biće privremeno predato na njenu teritoriju, pod uvjetom da bude vraćeno u roku koji odredi zamoljena strana i uz uvažavanje odredbi člana 12. Konvencije, u mjeri u kojoj se mogu primijeniti.

Predaja može da se odbije:

- a) ako se lice lišeno slobode s tim ne saglasi;
- b) ako je njen ili njegovo prisustvo potrebno u krivičnom postupku koji je u toku na teritoriji zamoljene strane;
- c) ako bi uslijed predaje moglo da dođe do njenog ili njegovog lišavanja slobode, ili
- d) ako postoje drugi važni razlozi protiv njegovog ili njenog sproveđenja na teritoriju strane molilje.

2. U slučaju navedenom u stavu 1. će se uz primjenu odredbi člana 2. Konvencije odobriti sproveđenje lica lišenog slobode preko teritorije neke treće države na zahtjev uz koji su priložena sva potrebna dokumenta, a koji Ministarstvo pravde strane molilje upućuje Ministarstvu pravde strane zamoljene za tranzit.

3. Predato lice treba i dalje da bude lišeno slobode na teritoriji strane molilje i, u slučaju potrebe, na teritoriji strane zamoljene za tranzit, osim ako strana zamoljena za predaju ne zatraži njegovo puštanje na slobodu».

Član 4.

Putevi komunikacije

Član 15. Konvencije se zamjenjuje slijedećim odredbama:

«1. Zahtjev za pružanje pravne pomoći, kao i za dostavljanje informacija bez prethodno upućenog zahtjeva Ministarstvo pravde strane molilje uputit će Ministarstvu pravde zamoljene strane i vratiti će se istim putem. Sudski organi strane molilje mogu ih također uputiti direktno sudskim organima zamoljene strane i u tom slučaju će se zahtjevi vratiti istim putem.

2. Zahtjeve, predviđene članom 11. ove Konvencije i članom 13. Drugog dodatnog protokola uz ovu Konvenciju, u svim slučajevima će uputiti Ministarstvo pravde strane molilje Ministarstvu pravde zamoljene strane i bit će vraćeni istim putem.

3. Zahtjeve za pružanje pravne pomoći, koji se odnose na postupak naveden u stavu 3. člana 1. ove Konvencije, upravni ili sudski organi strane molilje također će neposredno uputiti upravnim ili sudskim organima zamoljene strane i, ukoliko je moguće, bit će vraćeni istim putem.

4. Zahtjeve za pružanje pravne pomoći prema čl. 18. i 19. Drugog dodatnog protokola uz Konvenciju, nadležni organi strane molilje također će neposredno uputiti nadležnim organima zamoljene strane.

5. Zahtjeve predviđene u stavu 1. člana 13. ove Konvencije zainteresirani sudski organi mogu neposredno uputiti odgovarajućim organima zamoljene strane, koji svoj odgovor na zahtjev mogu neposredno uputiti organima strane molilje. Zahtjeve predviđene stavom 2. člana 13. ove Konvencije Ministarstvo pravde strane molilje uputit će Ministarstvu pravde zamoljene strane.

6. Zahtjevi za dostavljanje prijepisa presuda i mjere shodno članu 4. Prvog dodatnog protokola uz Konvenciju mogu se direktno uputiti nadležnim organima. Svaka država ugovornica može u bilo koje vrijeme u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope odrediti, koje će organe, shodno ovom stavu, smatrati nadležnim organima.

7. U hitnim slučajevima, kada je direktno dostavljanje dopušteno ovom Konvencijom, ono će se moći obavljati posredstvom Međunarodne organizacije kriminalističke policije (INTERPOL).

8. Svaka država ugovornica može, u bilo koje vrijeme u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope, navesti da zadržava pravo da udovoljavanje zahtjevima ili posebnim zahtjevima za pravnom pomoći podliježe ispunjenju nekih od slijedećih uvjeta:

- a) da se prijepis zahtjeva dostavi centralnom organu, koji je naveden u izjavi;
- b) da se svi zahtjevi, osim hitnih, dostave centralnom organu, koji je naveden u izjavi;
- c) da se u slučaju direktnog upućivanja hitnih zahtjeva istovremeno Ministarstvu pravde zamoljene strane dostavi prijepis zahtjeva;
- d) da se pojedini ili svi zahtjevi za pravnu pomoć dostave drugim putevima od onih, koji su predviđeni ovim članom.

9. Zahtjevi za pružanje pravne pomoći i sva druga komunikacija u okviru ove Konvencije i njezinih dodatnih protokola mogu se dostaviti elektronskim putem ili drugim sredstvima telekomunikacije, pod uvjetom da je strana molilja spremna da na zahtjev dostavi u bilo koje vrijeme njihov pismeni prijepis ili original zahtjeva. U svakom slučaju, svaka država ugovornica u bilo koje vrijeme može putem izjave upućene generalnom sekretaru Vijeća Evrope odrediti uvjete, pod kojima će biti spremna da prihvati i udovolji zahtjevima, koje je primila elektronskim putem ili pomoću nekog drugog telekomunikacionog sredstva.

10. Ovaj član ne dira u odredbe bilateralnih ugovora ili aranžmana, koji su na snazi između strana ugovornica, kojima se predviđa direktno dostavljanje zahtjeva za pružanje pravne pomoći između organa dvije strane».

Član 5.

Troškovi

Član 20. Konvencije zamjenjuje se slijedećim odredbama:

«1. Strane ugovornice neće jedna drugoj potraživati naknadu troškova, koji nastanu primjenom ove Konvencije i dodatnih protokola, izuzev:

- a) troškova, koji nastanu povodom vještačenja na teritoriji zamoljene strane;
- b) troškova nastalih sprovođenjem lica lišenih slobode, obavljenih u skladu sa članom 13. ili 14. Drugog dodatnog protokola uz Konvenciju ili član 11. ove Konvencije;
- c) troškova substancialne ili vanredne prirode.

2. Troškove uspostavljanja video ili telefonske veze, troškove vezane za dopremanje video ili telefonske veze u zamoljenu stranu, naknade za tumače ili svjedočke, kao i njihove putne troškove nastale na teritoriji zamoljene strane, zemlja molilja će nadoknaditi zamoljenoj strani, osim ako se strane ne dogovore drugačije.

3. Ugovorne strane će se međusobno dogovarati o plaćanju troškova navedenih u stavu 1. pod c).

4. Primjenom odredbi ovog člana ne dira se u odredbe člana 10. stav 3. ove Konvencije».

Član 6.

Sudski organi

Član 24. Konvencije zamjenjuje se slijedećim odredbama:

«Svaka država će u trenutku potpisivanja ili predaje svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope, koje organe će smatrati sudskim organima u smislu ove Konvencije. Istim postupkom, u bilo koje vrijeme, može promijeniti uvjete navedene u svojoj izjavi».

Dio II

Član 7.

Odlaganje ispunjenja zahtjeva

1. Zamoljena država može odložiti ispunjenje zahtjeva ukoliko bi postupanje po zahtjevu remetilo istragu, krivično gonjenje ili slične postupke, koji se vode pred njenim organima.

2. Prije no što odbije ili odloži ispunjenje zahtjeva, zamoljena strana će nakon konsultacije sa državom moliljom razmotriti, ukoliko je to moguće, da li će dijelimično udovoljiti zahtjevu ili će zahtjevu udovoljiti pod uvjetima koje smatra neophodnim.

3. U slučaju odlaganja ispunjenja zahtjeva, potrebno je navesti razloge odlaganja. Zamoljena strana će osim toga, obavijestiti zemlju molilju o bilo kom razlogu, koji onemogućava ispunjenje zahtjeva ili može dovesti do njegovog znatnog odlaganja.

Član 8.

Postupak

Bez obzira na odredbe člana 3. Konvencije, u slučajevima kada su u zakonodavstvu zemlje molilje propisane formalnosti ili postupci koji nisu propisani u zamoljenoj strani, ona će udovoljiti takvim zahtjevima, ukoliko preuzimanje takvih radnji nije u suprotnosti sa osnovnim principima njenog zakonodavstva i ovim Protokolom nije drugačije utvrđeno.

Član 9.

Saslušanje putem video konferencije

1. Ukoliko neko lice sa teritorije jedne strane ugovornice treba da svjedoči ili vještači pred sudskim organima druge strane ugovornice, a lično prisustvo tog lica radi saslušanja ili vještačenja na teritoriji druge strane nije poželjno ili moguće, druga strana ugovornica može zatražiti saslušanje putem video konferencije pod uvjetima navedenim u stavu 2. do 7.

2. Zamoljena strana će odobriti saslušanje putem video konferencije pod uvjetima da to nije u suprotnosti sa osnovnim principima njenog zakonodavstva i pod uvjetom da raspolaže tehničkim sredstvima za takvu vrstu saslušanja. Ukoliko zamoljena strana ne raspolaže potrebnim tehničkim sredstvima, zemlja molilja joj na osnovu međusobnog dogovora može staviti ta sredstva na raspolaganje.

3. U zahtjevu za saslušanje putem video konferencije navodi se, pored informacija iz člana 14. Konvencije, i razlog zbog čega nije poželjno ili moguće lično pojavljivanje lica radi svjedočenja ili vještačenja, kao i naziv sudskih organa i lica koja prisustvuju saslušanju.

4. Sudski organi zamoljene strane uputit će sudski poziv dotičnom licu u skladu sa svojim zakonodavstvom.

5. Pri saslušanju putem video konferencije primjenjivat će se slijedeća pravila:

a) sudski organi zemlje molilje prisustvovat će saslušanju, po potrebi uz asistenciju tumača, i bit će odgovorni za utvrđivanje identiteta lica koje se saslušava, kao i za poštovanje osnovnih principa svog zakonodavstva. Ukoliko sudski organi zemlje molilje smatraju da je u toku saslušanja došlo do kršenja osnovnih principa njenog zakonodavstva, odmah će se poduzeti potrebne mjere u cilju sastavljanja saslušanja u skladu sa navedenim principima;

b) nadležni organi zemlje molilje i zamoljene strane ugovorit će, po potrebi, mjere zaštite saslušanih lica;

c) saslušanje neposredno vodi sudski organ zemlje molilje u skladu sa njenim zakonodavstvom ili se ono vodi po uputstvima tog organa;

d) na zahtjev zemlje molilje ili lica koje se saslušava, zamoljena strana će, ukoliko je potrebno, osigurati tumača licu koje se saslušava;

e) lice koje se saslušava može se pozvati na svoje pravo da ne svjedoči, i to na osnovu zakonodavstva zemlje molilje ili zamoljene zemlje.

6. Ne dirajući u dogovorene mjere za zaštitu lica, sudski organ zemlje molilje će u zaključku sa saslušanja sačiniti službenu bilješku, u kojoj će navesti datum i mjesto saslušanja, sve date zakletve i podaci o tehničkim uvjetima, pod kojima se pristupilo saslušanju. Nadležni organ zamoljene strane će navedeni dokument dostaviti nadležnim organima strane molilje.

7. U slučaju kada se vještaci ili svjedoci saslušavaju u svojoj zemlji u skladu sa ovim članom i pri tom odbiju da svjedoče, i pored svoje obaveze svjedočenja, ili daju lažne izjave, svaka strana ugovornica će poduzeti neophodne mjere, da bi osigurala primjenu svog nacionalnog zakonodavstva, u istoj mjeri, kao da se saslušanje vodi pred njenim nacionalnim organima.

8. Prema mogućnostima i u skladu sa dogovorom nadležnih sudske organa, strane ugovornice mogu primjenjivati odredbe ovog člana i na saslušanja okrivljenih i osumnjičenih lica putem video konferencije. U tom slučaju će se zainteresirane strane dogоворити о uvjetima za odobrenje saslušanja putem video konferencije i o načinu održavanja saslušanja, u skladu sa njihovim nacionalnim zakonima i važećim međunarodnim instrumentima. Saslušanje okrivljenih i osumnjičenih lica je dopušteno samo uz njihovu saglasnost.

9. Svaka strana ugovornica može u bilo koje vrijeme putem izjave upućene generalnom sekretaru Vijeća Evrope izjaviti da ona neće iskoristiti mogućnost predviđenu u gore navedenom stavu 8, prema kojoj se odredbe ovog člana za saslušanje putem video konferencije mogu primijeniti i na okrivljena ili osumnjičena lica.

Član 10.

Saslušanje putem telefonske konferencijske veze

1. Ukoliko se na teritoriji jedne strane ugovornice nalazi lice koje je potrebno radi svjedočenja i vještačenja pred sudskim organima druge strane ugovornice, zainteresirana strana može u skladu sa svojim zakonodavstvom podnijeti zahtjev strani ugovornici u kojoj se lice nalazi, da joj se omogući saslušanje putem telefonske konferencijske veze prema odredbama iz stava 2-7.

2. Saslušanje putem telefonske konferencijske veze se može voditi samo uz pristanak svjedoka ili vještaka na ovaku vrstu saslušanja.

3. Zamoljena strana će odobriti saslušanje putem telefonske konferencijske veze, osim kada je to u suprotnosti sa osnovnim odredbama njegovog zakonodavstva.

4. U zahtjevu za saslušanje putem telefonske konferencijske veze se, pored podataka navedenih u članu 14 Konvencije, navodi naziv sudskega organa i lica koja vode saslušanje, kao i izjava o saglasnosti svjedoka ili vještaka za saslušanje putem telefonske konferencijske veze.

5. Zainteresirane strane će se dogovoriti oko praktičnih pitanja u vezi sa saslušanjem. Prilikom dogovaranja, zamoljene strane se obavezuju da će:

- obavijestiti svjedoka ili vještaka o vremenu i mjestu saslušanja
- utvrditi identitet svjedoka ili vještaka
- verificirati saglasnost svjedoka ili vještaka za saslušanje putem telefonske konferencijske veze.

6. Zamoljena strana može odobriti zahtjev u potpunosti ili djelimično, shodno odredbama člana 9. stav 5-7.

Član 11.

Neposredne informacije

1. Nadležni organi jedne strane ugovornice mogu, ne dirajući u sopstvene istrage ili postupke i bez prethodno upućenog zahtjeva, dostaviti nadležnim organima druge strane ugovornice informacije, do kojih su došli u okviru sopstvenih istraga, ukoliko smatraju da bi takve informacije pomogle njihovom primaocu u pokretanju ili provođenju istrage ili postupka, ili bi mogle dovesti do upućivanja zahtjeva od strane te države, shodno odredbama ove Konvencije ili njenih dodatnih protokola.

2. Strana ugovornica, koja je dostavila informacije, može u skladu sa svojim zakonodavstvom odrediti uvjete pod kojima primalac može koristiti dostavljanje informacije.

3. Strana ugovornica, koja je primila informacije, se obavezuje na poštovanje postavljenih uvjeta.

4. Svaka strana ugovornica može u bilo koje vrijeme, izjavom upućenom generalnom sekretaru Vijeća Evrope, izjaviti da zadržava pravo da se ne pridržava uvjeta postavljenih od strane koja joj je dostavila informacije, shodno stavu 2, osim kada je prethodno obaviještena o prirodi dostavljenih informacija i saglasna sa njihovim dostavljanjem.

Član 12.

Restitucija (vraćanje, povraćaj)

1. Ne dirajući u pravo bona fide treće strane, zamoljena strana može na zahtjev strane molilje da joj stavi na raspolaganje predmete, koji su upotrijebeni za izvršenje krivičnih djela, imajući u vidu njihovo vraćanje zakonitim vlasnicima.

2. Prilikom primejene čl. 3 i 6 Konvencije zamoljena strana može odustati od vraćanja predmeta, bilo prije ili poslije njihove predaje strani molilji, ukoliko bi se na taj način olakšalo vraćanje tih predmeta njihovim zakonitim vlasnicima. Time se ne remeti pravo bona fide treće strane.

3. U slučaju kada se zamoljena strana odrekne povrata predmeta prije no što ih preda strani molilji, ona u odnosu na ove predmete neće koristiti svoje odštetno pravo ili neko drugo pravo na regres, koje ima po osnovu svojih poreskih ili carinskih zakona.

4. Postupak za odricanje prava naveden u stavu 2. ne dira u pravo zamoljene strane da naplati takse i poreze od zakonitog vlasnika.

Član 13.

Privremeni transfer lica lišenih slobode na teritoriju zamoljene zemlje

1. U slučajevima kada postoji sporazum između nadležnih organa zainteresiranih strana, strana koja je podnijela zahtjev za pokretanje istrage u drugoj zainteresiranoj strani, može drugoj zainteresiranoj strani u kojoj se vodi istraga predati lice koje je lišeno slobode na njenoj sopstvenoj teritoriji, ukoliko je to potrebno radi same istrage.

2. Sporazumom će se regulirati način privremenog transfera i datum do kojeg privremeno predato lice treba biti vraćeno na teritoriju zemlje molilje.

3. U slučajevima kada je za transfer potrebna saglasnost lica koje se predaje, zamoljenoj strani će se hitno dostaviti izjava o saglasnosti ili kopija te izjave.

4. Predato lice treba i dalje da bude lišeno slobode na teritoriji zamoljene strane i, u slučaju potrebe, na teritoriji strane zamoljene za tranzit, osim ako strana koja je predala dotično lice ne zatraži njegovo puštanje na slobodu.

5. Vrijeme predviđeno u pritvoru na teritoriji zamoljene strane će se uračunavati u kaznu, koju dotično lice treba da izdržava ili izdržava na teritoriji strane molilje.

6. Odredbe člana 11. stav 2. i člana 12. Konvencije će se primjenjivati *mutatis mutandis*.

7. Svaka strana ugovornica može u bilo koje vrijeme navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Europe da će prije postizanja sporazuma iz stava 1. ovog člana tražiti pribavljanje saglasnosti iz stava 3. ovog člana, ili će se saglasnost tražiti pod određenim uvjetima, koje će se navesti u izjavi.

Član 14.

Lično pojavljivanje predatog osuđenog lica

1. Odredbe člana 11. i 12. Konvencije će se primjenjivati *mutatis mutandis* i u odnosu na lica koja su osuđena na teritoriji strane molilje i predata zamoljenoj strani radi odsluženja kazne, kada strana molilja zatraži njihovo prisustvo na svojoj teritoriji radi revizije presude.

Član 15.

Jezik na kojem se dostavljaju proceduralni dokumenti sudske odluke

1 Odredbe ovog člana će se primjenjivati na sve zahtjeve za dostavljanje, navedene u članu 7. Konvencije ili članu 3. dodatnog protokola uz Konvenciju.

2 Proceduralni dokumenti ili sudske odluke će se dostavljati na jeziku ili jezicima na kojima su izdati.

3 Bez obzira na odredbe iz člana 16. Konvencije, kada organ koji izdaje dokumenta ima saznanja ili razloge da vjeruje da primalac razumije samo neki drugi jezik, dostaviti će i prevod tih dokumenata ili barem najvažnijih dijelova na tom jeziku.

4 Bez obzira na član 16. Konvencije, proceduralni dokumenti i sudske odluke će radi olakšice organima zamoljene strane biti propraćeni kratkim rezimeom njihovog sadržaja u prijevodu na jezik ili jezike te strane.

Član 16.

Dostavljanje putem pošte

1. Nadležni sudski organi svake strane ugovornice mogu proceduralne dokumente i sudske odluke poštom direktno uputiti licu koje se nalazi na teritoriji neke druge strane ugovornice.
2. Proceduralni dokumenti i sudske odluke bit će propraćeni dopisom, u kojem se navodi da primalac može koristiti informacije od navedenih organa u dopisu, koje se odnose na njegovo ili njeno pravo i obaveze u pogledu dostavljanja dokumenata. Odredbe stava 3. prethodnog člana će se primjenjivati na ove dopise.
3. Odredbe člana 8., 9. i 12. Konvencije će se primjenjivati *mutatis mutandis* na dostavljanje dokumenata putem pošte.
4. Odredbe stava 1., 2. i 3. prethodnog člana će se također primjenjivati na dostavljanje putem pošte.

Član 17.

Praćenje van državnih granica jedne strane ugovornice

1. Pripadnici organa unutrašnjih poslova jedne strane ugovornice, koji u okviru krivične istrage prate neko lice, za koje se sumnja da je učestvovalo u izvršenju krivičnog djela koje podliježe izručenju, ili lica za koje se vjeruje da će zasigurno dovesti do identifikovanja i pronalaženja gore pomenutog lica, imat će ovlaštenje da nastave praćenje na teritoriji druge strane ugovornice, ukoliko ta strana na osnovu ranije podnijetog zahtjeva za pružanje pravne pomoći odobri praćenje na svojoj teritoriji. U samoj dozvoli se mogu navesti uvjeti praćenja.

Praćenje će se, na zahtjev, povjeriti organima one strane na čijoj teritoriji se vrši.

Zahtjev za pružanje pravne pomoći iz tačke 1. ovog stava upućuje se organu imenovanom od strane svake države ugovornice, koji je nadležan za izdavanje ili proslijedivanje tražene dozvole.

2. U slučaju kada zbog posebno hitnih razloga nije moguće uputiti zahtjev za dobijanje dozvole od druge strane ugovornice, pripadnici organa unutrašnjih poslova koji provode mjere praćenja u okviru krivične istrage imajuće ovlaštenja da nastave praćenje lica za koje se prepostavlja da je počinilo krivično djelo iz stava 6., i van državnih granica, pod uvjetom da su ispunjeni slijedeći uvjeti:

a) organi navedeni u stavu 4., na čijoj teritoriji se nastavlja praćenje, moraju biti odmah obaviješteni o prelasku državne granice za vrijeme praćenja;

b) zahtjevi za pravnu pomoć, podnijeti u skladu sa stavom 1, upućuju se bez odlaganja uz navođenje razloga za prelazak državne granice bez prethodno pribavljenе dozvole.

Praćenje na teritoriji druge strane ugovornice će se, uz poštovanje obaveze obavještanja iz tačke a) ili podnošenja zahtjeva iz tačke b) odmah obustaviti, kada ta strana to zatraži ili ne izda odgovarajuću dozvolu u roku od pet sati od prelaska državne granice.

3. Praćenje iz stava 1. i 2. će se vršiti samo pod slijedećim općim uvjetima:

4. Pripadnici organa unutrašnjih poslova koji provode mjere praćenja moraju se povinovati odredbama ovog člana i zakonodavstvu one strane ugovornice na čijoj teritoriji djeluju; moraju se držati uputstava nadležnih lokalnih vlasti.

5. Osim u situaciji navedenoj u stavu 2, pripadnici organa unutrašnjih poslova će za vrijeme provođenja mjera praćenja nositi dokument, kojim se potvrđuje izdavanje dozvole.

6. Pripadnici organa unutrašnjih poslova koji provode mjere praćenja moraju u bilo koje doba biti spremni da osiguraju dokaz da djeluju u svojstvu službenih lica.

7. Pripadnici organa unutrašnjih poslova koji provode mjeru praćenja mogu nositi svoje službeno oružje za vrijeme praćenja, osim kada zamoljena strana ne odluci drugačije. Zabranjuje se upotreba službenog oružja osim u slučaju zakonite samoodbrane.

8. Zabranjen je ulazak u privatni posjed i na mesta koja nisu dostupna javnosti.

9. Pripadnici organa unutrašnjih poslova koji provode mjeru praćenja nisu ovlašteni da zaustavljaju i ispituju, niti da liše slobode lice koje je pod prizmom.

10. Nadležni organi strane na kojoj se vrši praćenje bit će obaviješteni o svim poduzetim radnjama; službena lica koja provode mjere praćenja mogu biti zamoljena da se lično pojave pred tim organima.

11. Organi strane ugovornice, sa čije teritorije dolaze pripadnici organa unutrašnjih poslova koji vrše praćenje, će na zahtjev organa druge strane, na čijoj teritoriji se vrši praćenje, pružiti pomoć u istrazi koja slijedi operacijama u kojima su učestvovali, uljučujući i sudske postupke.

4. Strane ugovornice će u trenutku potpisivanja ili predaje svog ratifikacionog instrumenta, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope službena lica i organe koje određuju u svrhu primjene stava 1. i 2. ovog člana. One mogu kasnije, u svaku dobu i na isti način, promijeniti uvjete u izjavi.

5. Strane ugovornice mogu na bilateralnom nivou proširiti djelokrug ovog člana i ugovoriti dodatne mjere za njegovu primjenu.

6. Postupak praćenja naveden u stavu 2. može se vršiti samo kod slijedećih krivičnih djela:

- atentat
- ubistvo
- silovanje
- podmetanje požara
- krivotvorenenje novca
- oružana pljačka i stjecanje kradene robe
- iznuda

- otmica i uzimanje talaca
- trgovina ljudskim organima
- nezakonita trgovina opojnim drogama i psihoterapeutskim sredstvima
- kršenje zakona o oružju i eksplozivnim sredstvima
- upotreba eksplozivnih materija
- nezakonito posjedovanje toksičnih i opasnih materija
- seksualno zlostavljanje djece.

Član 18.

Kontrolirane isporuke

1. Svaka strana preuzima obavezu da na zahtjev druge strane dozvoli kontrolirane isporuke na njenu teritoriju u okviru krivičnih istraga za krivična djela koja podliježu ekstradiciji.
2. Odluke o odobravanju kontroliranih isporuka će donijeti nadležni državni organi zamoljene strane za svaki pojedinačni slučaj, uz poštovanje nacionalnog zakonodavstva te strane.
3. Kontrolirane isporuke će se vršiti u skladu sa procedurama zamoljene strane. Nadležni organi zamoljene strane će izvršavati, upravljati i kontrolirati poduzete radnje.
4. Ugovorene strane će u trenutku potpisivanja ili predaje svog ratifikacionog instrumenta, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope navesti koje će organe smatrati nadležnim u skladu sa ovim članom. Kasnije mogu, u bilo koje vrijeme i na isti način, promijeniti uvjete iz njihovih izjava.

Član 19.

Tajne istrage

1. Strana molilja i zamoljena strana se mogu dogovoriti da pomažu jedna drugoj u krivičnim stvarima, koje pripadnici organa unutrašnjih poslova vode pod tajnim ili lažnim identitetom.
2. Nadležni organi zamoljene strane na podnijet zahtjev donose odluku u svakom pojedinačnom slučaju u skladu sa svojim zakonodavstvom i procedurama. O trajanju tajne istrage, detaljima uvjetima i pravnom statusu službenih lica za vrijeme tajne istrage, dogovorit će se zainteresirane strane uz poštovanje njihovog zakonodavstva i procedura.
3. Tajna istraha će se voditi u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i procedurama one strane, na čijoj teritoriji se istraha vodi. Zainteresirane strane će sarađivati u pripremi i nadzoru tajne istrage, kao i u osiguravanju zaštite službenih lica, koja djeulju pod tajnim ili lažnim identitetom.

4. Ugovorne strane će u trenutku potpisivanja ili predaje svog ratifikacionog instrumenta, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja, navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope, koje organe smatraju nadležnim u skladu sa stavom 2. ovog člana. One mogu kasnije, u bilo koje vrijeme i na isti način, promijeniti uvjete iz svojih izjava.

Član 20.

Zajednički istražni tim

1. Međusobnim sporazumom nadležni organi dvije ili više strana ugovornica mogu formirati zajednički istražni tim sa posebnom namjenom i na ograničeni vremenski period, koje se uz obostranu saglasnost može produžiti, radi vođenja krivične istrage na teritoriji jedne ili više strana ugovornica koje formiraju zajednički tim. Sastav tima će biti određen u sporazumu.

Zajednički istražni tim se može formirati posebno u slučaju kada:

- a) istraga krivičnih djela, koju vodi jedna strana, zahtjeva složenu i opsežnu istragu, povezану sa drugim stranama ugovornicama;
- b) više strana vodi istrage o krivičnim djelima, čija priroda zahtjeva poduzimanje koordiniranih i usklađenih radnji umiješanih strana.

Zahtjev za formiranje zajedničkog istražnog tima može podnijeti bilo koja zainteresirana strana. Tim će se formirati u jednoj od strana ugovornica u kojoj se očekuje vršenje istražnih radnji.

2. Pored podataka navedenih u relevantnim odredbama člana 14. Konvencije, zahtjevi za formiranje zajedničkog istražnog tima će sadržati i prijedloge za sastav tima.

3. Zajednički istražni tim treba da djeluje na teritorijama strana koje su formirale tim, i to pod slijedećim općim uvjetima:

- a) voda tima će biti predstavnik nadležnih organa one strane učesnice u krivičnoj istrazi u kojoj tim djeluje;
- b) tim će vršiti istražne radnje u skladu sa zakonodavstvom strane u kojoj djeluje; članovi i prekomandovani članovi tima će obavljati svoje zadatke pod vodstvom lica navedenog u tački a), vodeći računa o uvjetima koje su postavili njihovi organi u sporazumu za formiranje tima;
- c) strana u kojoj tim djeluje će poduzeti sve potrebne organizacione radnje za potrebe tima.

4. U ovom članu se članovi zajedničkog istražnog tima iz strane ugovornice, u kojoj tim djeluje, nazivaju »članovi», dok su članovi iz drugih zemalja nazvani »prekomandovani članovi».

5. Prekomandovani članovi zajedničkog istražnog tima će imati pravo da prisustvuju provođenju istrage na teritoriji strane ugovornice, u kojoj se vrši istraga. Vođa tima može, međutim, iz određenih razloga i u skladu sa zakonodavstvom te strane odlučiti drugačije.

6. Vođa tima može prekomandovanim članovima zajedničkog istražnog tima delegirati zadatke za poduzimanje određenih istražnih radnji, u skladu sa zakonodavstvom strane u kojoj tim djeluje i uz dozvolu nadležnih organa strane u kojoj tim djeluje i strane koja je poslala prekomandovane članove.

7. Ukoliko zajednički istražni tim treba da vrši istražne radnje na teritoriji jedne od strana koja je učestvovala u formiranju tima, članovi koje je ta strana delegirala mogu zatražiti od njihovih nadležnih organa da oni poduzmu te radnje. Takvi zahtjevi će se razmatrati pod istim uvjetima kao i zahtjevi u nacionalnim istragama.

8. Ukoliko je zajedničkom istražnom timu potrebna pravna pomoć od neke druge strane ugovornice koja nije učestvovala u formiranju tima, ili od neke treće države, zahtjev za pružanje pravne pomoći nadležni organi zemlje u kojoj se vrši istraga uputit će nadležnim organima druge dotične države u skladu sa važećim instrumentima ili aranžmanima.

9. Prekomandovani član zajedničkog istražnog tima može u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom i u okviru svojih nadležnosti dostaviti timu informacije, koje su mu dostupne u strani koja ga je delegirala, u svrhu krivične istrage koju tim vodi.

10. Informacije do kojih članovi ili prekomandovani članovi dolaze u toku rada u zajedničkom istražnom timu, a koje nadležnim organima zainteresiranih strana nisu dostupne na drugi način, mogu se koristiti u slijedeće svrhe:

a) u svrhu za koju je formiran tim;

b) za otkrivanje, istragu ili krivično gonjenje drugih krivičnih djela, uz saglasnost one strane ugovornice, kojoj su informacije stavljene na raspolaganje. Saglasnost se može odbiti samo u slučajevima gdje bi takva upotreba ugrozila krivične istrage dotične strane ili u odnosu na one, u kojima bi ta strana mogla odbiti pružanje pravne pomoći;

c) za sprječavanje neposrednog ili ozbiljnog ugrožavanja javne sigurnostii, i ne dirajući u odredbe tačke b), ukoliko se kasnije pokrene krivična istraga;

d) u druge svrhe, ukoliko je to dogovorenno između strana koje su formirale tim.

11. Ovaj član ne dira u druge postojeće odredbe ili aranžmane za formiranje ili djelovanje zajedničkih istražnih timova.

12. Strane ugovornice koje su formirale zajednički istražni tim se mogu dogovoriti da, pored predstavnika njihovih nadležnih organa, odrede i druga lica koja će učestrovati u akcijama tima, u mjeri u kojoj je to dozvoljeno njihovim zakonodavstvom ili odredbama bilo kog pravnog instrumenta koji se primjenjuje među njima. Prava koja su na osnovu ovog člana dodijeljena članovima i prekomandovanim članovima tima, neće se primjenjivati na ova lica, ukoliko to države izričito ne dogovore.

Član 21.

Krivična odgovornost u odnosu na službena lica

Za vrijeme vršenja radnji iz člana 17, 18, 19. ili 20, ukoliko se zainteresirane strane drugačije ne dogovore, službena lica strane ugovornice, u kojoj se ne vrši istraga, smatrat će se službenim licima ugovorne strane u kojoj se vrši istraga, u odnosu na krivična djela počinjena protiv njih ili krivična djela koja su oni počinili.

Član 22.

Građanska odgovornost u odnosu na službena lica

1. Kada u skladu sa čl. 17, 18, 19. ili 20. službena lica jedne strane djeluju na teritoriji druge strane, prva strana će biti odgovorna za svu štetu koju prouzrokuju ta lica za vrijeme vršenja istrage, u skladu sa zakonodavstvom strane na čijoj teritoriji su poduzimali istražne radnje.

2. Strana na čijoj teritoriji je nastala šteta navedena u stavu 1. nadoknadit će takvu štetu pod istim uvjetima koji se primjenjuju na štetu koju su prouzrokovala njena službena lica.

3. Strana čija su službena lica prouzrokovala štetu bilo kom licu na teritoriji druge strane nadoknadit će toj strani sve novčane iznose koje je ona isplatila oštećenim licima ili licima koja su oni ovlastili.

4. Ne dirajući u primjenu ovog prava u odnosu na treće strane i izuzimajući stav 3, sve strane će se u slučaju navedenom u stavu 1. uzdržati od traženja naknade štete, koju su pretrpjeli od druge strane.

5. Odredbe ovog člana će se primjenjivati pod uvjetima da strane nisu postigle drugačiji dogovor.

Član 23.

Zaštita svjedoka

Kada neka ugovorna strana podnese zahtjev za pružanje pravne pomoći po ovoj Konvenciji ili njenim protokolima u odnosu na svjedoke kod kojih postoji rizik zastrašivanja ili potreba za zaštitom, nadležni organi strane molilje i zamoljene strane će nastojati da dogovore mjere zaštite dotočnog lica u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Član 24.

Privremene mjere

1. Zamoljena strana će na zahtjev strane molilje u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom poduzeti privremene mjere u cilju sakupljanja dokaza, održavajući postojeću situaciju ili štiteći ugrožene pravne interese.

2. Zamoljena strana može samo djelimično udovoljiti zahtjevu ili ga uvjetovati, pogotovo vremenskim ograničenjem.

Član 25.

Povjeljivost

Strana molilja može zahtijevati da zamoljena strana povjerljivo postupa sa činjenicama i suštinom zahtjeva, osim kada je to neophodno radi udovoljavanja zahtjevu. Ukoliko zamoljena strana ne može udovoljiti zahtjevu povjerljivosti, obavezna je da o tome odmah obavijesti stranu molilju.

Član 26.

Zaštita podataka

1. Lične podatke, koje jedna strana dostavlja drugoj strani na osnovu izvršenja zahtjeva podnijetog po ovoj konvenciji ili njenim protokolima, strana kojoj su dostavljeni može ih koristiti samo:

- a) u svrhu postupaka na koje se primjenjuje Konvencija ili neki od njenih protokola;
- b) za druge sudske ili administrativne postupke, koji su direktno povezani sa postupcima iz tačke a);
- c) za sprječavanje neposrednog i ozbiljnog ugrožavanja javne sigurnosti;

2. Takvi podaci se mogu koristiti u bilo koje druge svrhe, ukoliko je za to prethodnu saglasnost dala bilo koja strana koja je dostavila podatke ili podaci tome podliježu.

3. Svaka strana ugovornica može odbiti zahtjev za dostavljanje ličnih podataka podnijet po ovoj Konvenciji ili nekom od njenih protokola, kada

- su takvi podaci zaštićeni prema njenom zakonodavstvu, i
- strana kojoj se dostavljaju ti podaci nije obavezna Konvencijom o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka, sačinjenom u Strazburu, 28.januara 1981.godine, osim kada se zainteresirana strana ne obaveže na zaštitu podataka, kao što to zahtijeva prva strana.

4. Svaka strana koja dostavlja podatke na osnovu udovoljenja zahtjevu podnijetom po ovoj Konvenciji ili jednom od njenih protokola, može od strane, kojoj dostavlja informacije, zatražiti obavijest o upotrebi ovih podataka.

5. Svaka strana ugovornica u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope može u okviru postupka, kod kojih je mogla odbiti ili ograničiti dostavu ili upotrebu ličnih podataka u skladu sa odredbama Konvencije ili njenih protokola, zatražiti da strana, kojoj je dostavila informacije, ne koristi lične podatke u svrhu navedenu u stavu 1. bez njene prethodne saglasnosti.

Član 27.

Administrativni organi

Strane ugovornice mogu u bilo koje vrijeme navesti u izjavi upućenoj generalnom sekretaru Vijeća Evrope koje organe će smatrati administrativnim organima iz člana 1. stav 3. Konvencije.

Član 28.

Odnosi sa drugim ugovorima

Odredbe ovog Protokola ne diraju u detaljnije odredbe bilateralnih ili multilateralnih ugovora, koji su zaključeni između strana ugovornica na osnovu primjene člana 26. stav 3. Konvencije.

Član 29.

Sporazumno rješenje

Evropski komitet Vijeća Evrope za pitanja kriminala bit će redovno obavještavan o tumačenju i primjeni ove Konvencije i njenih protokola i učinit će sve što je neophodno da bi se olakšalo iznalaženje prijateljskog rješenja bilo kakve poteškoće, koja može da proistekne iz njene primjene.

Dio III

Član 30.

Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ovaj Protokol će biti otvoren za potpisivanje od strane država članica Vijeća Evrope, koje su njegove strane ugovornice ili potpisnice Konvencije. Protokol podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Država potpisnica ne mora da ratificira, prihvata ili odobrava ovaj Protokol ukolikoko je potrebno ili istovremeno ratificirala, prihvatala ili odobrila Konvenciju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja bit će položeni kod generalnog sekretara Vijeća Evrope.

2. Ovaj Protokol će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca poslije deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja.

3. U pogledu bilo koje države potpisnice koja kasnije deponuje svoj instrument ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, Protokol će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja.

Član 31.

Pristupanje

1. Svaka država koja nije članica, a koja je pristupila Konvenciji, može pristupiti ovom Protokolu poslije njegovog stupanja na snagu.
2. Takvo pristupanje se vrši deponovanjem instrumenta o potpisivanju kod generalnog sekretara Vijeća Evrope.
3. U pogledu bilo koje države pristupnice Protokol će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenta pristupanja.

Član 32.

Teritorijalna primjena

1. Svaka država može u trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju naznačiti teritoriju ili teritorije na koje će se odnositi ovaj Protokol.
2. Svaka država ugovornica može u bilo kom kasnijem trenutku izjavom upućenom generalnom sekretaru Vijeća Evrope proširiti važenje ovog Protokola na bilo koju teritoriju navedenu u izjavi. U pogledu te teritorije Protokol će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma prijema takve izjave od strane generalnog sekretara.
3. Svaka izjava data prema dva prethodna stava može, u pogledu svake teritorije navedene u izjavi, biti povučena obavještenjem upućenom generalnom sekretaru. Povlačenje će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma prijema takvog obavještenja od strane generalnog sekretara.

Član 33.

Rezerve

1. Rezerve izražene od jedne strane ugovornice u pogledu bilo koje odredbe Konvencije ili njenog Protokola primjenjivat će se i na ovaj Protokol, osim ako ova strana ne izrazi suprotnu namjeru u trenutku potpisivanja ili predaje svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju. Isto važi i za sve izjave date u pogledu ili na osnovu bilo koje odredbe Konvencije ili njenog Protokola.
2. Svaka strana ugovornica može u trenutku potpisivanja ili predaje svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju izjaviti da će koristiti pravo da u potpunosti ili djelimično ne prihvata bilo koju ili više odredbi članova 16, 17, 18, 19. ili 20. Druge rezerve se ne mogu izraziti.

3. Strana ugovornica koja je izrazila rezervu u pogledu bilo kog člana ovog Protokola, pomenutu u prethodnom stavu 2, ne može zahtijevati primjenu tog člana od druge strane ugovornice. Ipak, ukoliko je rezerva djelimična ili uvjetna, može zahtijevati primjenu te odredbe u mjeri u kojoj je i sama prihvatile.

Član 34.

Otkazivanje

1. Svaka strana ugovornica može, sama za sebe, otkazati ovaj Protokol notifikacijom upućenom generalnom sekretaru Vijeća Evrope.

2. Otkaz će stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od prijema notifikacije od strane generalnog sekretara.

3. Otkazivanje Konvencije automatski povlači za sobom otkazivanje ovog Protokola.

Član 35.

Notifikacije

1. Generalni sekretar Vijeća Evrope obavijestit će države članice Vijeća Evrope i svaku državu koja je pristupila Konvenciji o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) predaji svakog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa članovima 5. i 6;
- d) svakom drugom dokumentu, izjavi, notifikaciji ili poruci vezanoj za ovaj Protokol.

U ime čega su dolje potpisani, propisno za to ovlašteni, potpisali ovaj Protokol.

Sačinjeno u Strazburu, 8. novembra 2001.godine na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u samo jednom primjerku, koji će biti položen u arhiv Vijeća Evrope. Generalni sekretar Vijeća Evrope dostavit će njegov ovjereni prepis svakoj državi članici Vijeća Evrope i državama koje nisu članice, a pristupile su ovoj Konvenciji.